

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 321. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm9734/facsimile.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

særdeles elsket i Norge, blev dette ansét for et bemæltigt Anslag paa Naboriget; men da Følgerne viste, at Kristjan Avgust slet ikke var en Prins efter den svenske Adels Hjerte, har man vist heri gjort den Uret.

I alt Fald døde Prins Karl Avgust, som han i Sverrig kaldtes, 28de Maj 1810, som Folk mente, af Forgift; og nu skulde der da vælges en ny Kronprins paa Rigsdagen i Ørebro, hvor Valget faldt paa den franske Marechal Bernadotte, Prins af Pontecorvo. Naturligvis trode man, at Napoleon ogsaa her havde en Finger i Spillet, saa meget mere som Bernadotte var Svoger til Kong Josef; og at Napoleon offentlig anbefalede Svenskerne Kongen af Danmark, kunde ingenlunde bevisé det modsatte; men det er siden blevet oplyst, at Napoleon virkelig heller havde ønsket enhver anden paa Sverrigs Trone end Bernadotte, der aldrig havde villet danse rigtig efter hans Pibe, og besad mange Egenskaber til at gjøre sig gjældende.

Sverrig maatte vel nu, for et Syns Skyld, lade, som det brød med England; men Napoleon saa' godt, det havde intet at betyde; og stjønt han, under Forberedelserne til den russiske Krig, nok ønskede Forbund med Sverrig, havde han dog alt for store Indbildninger om sin Almagt, til at tro det nødvendigt; og da man forlangte Norge til Løn, fandt Napoleon det uklogt at opofre Danmarks sikre Venskab for et meget usikkert Forlig med Sverrig. Alexander derimod, som naturligvis var hange for et svensk Sidebug ved Petersborg, mens han maatte samle alle sine Kræfter mod Napoleon, var ikke saa prutten, og saa' langt heller, at Sverrig forlangte Norge end Finland, og [han] bevægede England til [at] bekræfte Norges Afstaaelse, hvorimod Danmark imidlertid, naar det vilde være artigt, skulde have fuld Erstatning i Tyskland. I Foraaret 1813, da Russere og Franskmænd sloges om Hamborg, vakte det naturligvis Danmark; men da Norge var Prisen selv blot for Fred med England, kunde den danske Konge naturligvis



ikke indlade sig derpaa, og sluttede nu i Juli 1813 et fast Forbund med Napoleon, hvormed fulgte Krigserklæring mod Rusland, Prejsen og Sverrig.

(Det lille Felttog i Meklenborg med Davoust. — Fægtningen ved Sehested 9de December. — Freden i Kiel 14de Januar 1814. — Prins Kristjan Frederik [Norges] Konge 17de Maj. — Aftrædelse 14de August. — Norges Forening med Sverrig 4de November.)

Afbyrdelsen af den broderlige Forening mellem Danmark og Norge, der gjennem Aarhundreder havde trodset mange Storme, og syntes ved Sverrigs mange Angreb paa den kun at have befæstet sig til ogsaa at trodse Tiden, [var et haardt Stød for os;] og der har vel faa været senere end jeg til at tro paa den historiske Virkelighed af, [hvad jeg] i mange Aar kun tog for et Blandværk, der ved første Lejlighed vilde forsvinde; men nu ansér jeg Skilsmissen for afgjort; og den Forening af alle tre nordiske Riger, som en Del iblandt os ønsker og tror ved Skilsmissen forberedt, ansér jeg for aldeles umulig.

Naar jeg imidlertid kalder Foreningen umulig, da mener jeg naturligvis ikke, det er umuligt, der kan opstaa en lykkelig Erobrer i Norden og anmasse sig de tre Kroner; ikke heller, at alle tre Riger [jo] kunde blive russiske Provinser; thi Muligheden af begge Dele kan jo ingen nægte, og Rimeligheden af det sidste er des værre i mine Øjne kun alt for stor; men jeg mener, at alt sligt vilde kun være en Sammenkobling og ingen Forening; ingen godvillig Opgivelse af borgerlig Selvstændighed; kun denne er det, jeg kalder umulig. Kunde nemlig end Danmark lade sin Nationalitet gaa op i en højere nordisk, der omfattede alle tre Folk, saa har dog Historien vist, at hverken Norge eller Sverrig kan eller vil opofre deres Selvstændighed; saa Nordens Afmagt og Ulykke under den kalmariske Union maatte gjentage sig under ethvert nyt

